

adviesrapport

Natuurtoets herontwikkeling Schaapsdrift e.o.

Beoordeling in het kader van natuurwetgeving inclusief resultaten aanvullend onderzoek

Opdrachtgever

Gemeente Arnhem

Status

Definitief

T (085) 4871265
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Natuurtoets herontwikkeling Schaapsdrift e.o.

Subtitel

Beoordeling in het kader van natuurwetgeving inclusief resultaten aanvullend onderzoek

Projectcode	Datum	Status
23-424A	13 november 2024	Definitief

Auteur(s)

[Redacted]

Modellering & GIS

[Redacted]

Tweede lezer

[Redacted]

Opdrachtgever

Gemeente Arnhem

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

De Doncker, K. (2024). Natuurtoets herontwikkeling Schaapsdrift e.o. Beoordeling in het kader van natuurwetgeving inclusief resultaten aanvullend onderzoek. Rapport 23-424A. Ecogroen bv, Arnhem.

Inhoud

	Samenvatting	5
1.	Inleiding	7
1.1	Aanleiding en doelstelling	7
1.2	Huidige situatie	7
1.3	Voorgenomen ontwikkeling	9
1.4	Leeswijzer	9
2.	Kader en methode	10
2.1	Omgevingswet	10
2.2	Onderzoeksmethode	10
2.2.1	Literatuuronderzoek	10
2.2.2	Quickscan veldbezoek	10
2.2.3	Aanvullend onderzoek	10
2.2.4	Toets flora- en fauna-activiteit	14
2.2.5	Toets Natura 2000-activiteit	15
2.2.6	Toets Natuurnetwerk Nederland	15
2.2.7	Toets houtopstanden	15
3.	Soortbescherming	16
3.1	Flora	16
3.2	Zoogdieren	16
3.2.1	Vleermuizen	16
3.2.2	Wezel	18
3.2.3	Steenmarter	19
3.2.4	Bunzing	19
3.2.5	Eekhoorn	19
3.2.6	Overige zoogdieren	20
3.3	Vogels	20
3.3.1	Vogels met jaarrond beschermde nesten	20
3.3.2	Vogels zonder jaarrond beschermde nesten	21
3.4	Amfibieën	22
3.4.1	Alpenwatersalamander	22
3.4.2	Kamsalamander	22
3.4.3	Overige amfibieën	22
3.5	Overige soorten	22
3.6	Specifieke zorgplicht	22
4.	Gebiedsbescherming	24
4.1	Natura 2000-gebieden	24
4.2	Groene Ontwikkelzone (GO) en Gelders Natuurnetwerk (GNN)	25
5.	Houtopstanden	26
5.1	Bescherming van houtopstanden	26
5.2	Vervolgstappen	27

5.2.1	Meld- en herplantplicht	27
5.2.2	Specifieke zorgplicht houtopstanden	27

Geraadpleegde bronnen **28**

Bijlage 1 - Natuur in de Omgevingswet: Wettelijke kaders

Bijlage 2 - Verspreidingskaarten

Bijlage 3 - Logboek

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

De gemeente Arnhem wil het gebied tussen de Wichard van Pontplaan, de Esperantolaan, de Velperweg en station Arnhem Presikhaaf herontwikkelen in het kader van Ontwikkelperspectief Spoorzone Arnhem-oost. Om het gewenste toekomstbeeld te verwezenlijken wordt bebouwing gesloopt en worden 490 nieuwe woningen en 180 nieuwe zorgwoningen gebouwd. De straten worden auto-luw ingericht en de zone langs het spoor krijgt een andere invulling.

Wet- en regelgeving omtrent de bescherming van natuur verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. In deze natuurtoets zijn de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Omgevingswet ten aanzien van soorten, Natura 2000-gebieden, houtopstanden en het Gelderse Natuurnetwerk (GNN)/ Groene ontwikkelingszone (GO).

Soortbescherming

- In de te slopen bebouwing zijn drie paarverblijfplaatsen, vijf zomerverblijfplaatsen en één winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en twee paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig. Door de werkzaamheden gaan verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Met de voorgenomen ontwikkelingen worden geen onmisbare vliegroutes van vleermuizen of onmisbare foerageergebieden van vleermuizen aangetast.
- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van kleine marterachtigen binnen het projectgebied is niet uitgesloten. Bij de werkzaamheden worden deze verblijfplaatsen aangetast.
- In de te slopen bebouwing in het projectgebied zijn geen jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus en gierzwaluw aanwezig.
- Het projectgebied biedt geschikt broedbiotoop voor diverse algemene vogelsoorten die alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn.
- Voortplanting en overwintering van alpenwatersalamander en kamsalamander binnen het projectgebied zijn uitgesloten.
- De geplande werkzaamheden leiden niet tot verlies of verstoring van groei-, nest- en/of verblijfplaatsen van planten, overige zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zonder vrijstelling binnen de provincie Gelderland.

Gebiedsbescherming

- Het projectgebied ligt op circa 1,1 kilometer van Natura 2000-gebied Veluwe en op 2 kilometer van Natura 2000-gebied Rijntakken. Negatieve gevolgen zijn – met uitzondering van stikstofdepositie – op voorhand uitgesloten voor Natura 2000-gebieden.
- Het projectgebied ligt op minimaal 1,1 kilometer ten zuiden van de Groene Ontwikkelzone (GO) en Gelders Natuurnetwerk (GNN). Gezien de grote afstand van het projectgebied tot deze gebieden en tussenliggende woongebieden en wegen is aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de GO- en GNN-gebieden uitgesloten.

Beschermde houtopstanden

- De aanwezige bomen en houtopstanden binnen het projectgebied vallen binnen de bebouwingscontour houtopstanden en vallen daarmee onder de uitsluitingsregels van de Omgevingswet. Wel zijn gemeentelijke kapregels van toepassing.

Advies en vervolgstappen

- Door de sloop van bebouwing en verwijderen van groen gaan verblijfplaatsen van vleermuizen, steenmarter en kleine marterachtigen verloren. Voor deze soorten is het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk. Aan het verkrijgen van een vergunning worden voorwaarden gesteld aan de periode van uitvoering (buiten de kwetsbare perioden), wijze van uitvoering (vooraf soorten verdrijven uit hun verblijfplaatsen) en daarnaast is het (tijdelijk) aanbrengen van vervangende verblijfplaatsen nodig.
- Aanvullend onderzoek is nodig om de effecten van stikstofemissie tijdens de werkzaamheden in beeld te brengen. Op basis van een stikstofberekening met het rekenmodel AERIUS Calculator kan worden beoordeeld of er vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet nodig zijn voor Natura 2000-gebieden.
- Voor alle werkzaamheden geldt dat het beschadigen van broedbiotopen van aanwezige vogels ten allen tijde voorkomen dient te worden. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode half maart of na eind juli en het projectgebied voorafgaand aan de werkzaamheden te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of nesten of eieren van broedvogels worden beschadigd of vernield, ongeacht de datum.
- Voor een aantal waargenomen of verwachte soorten, zoals egel en gewone pad, geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van vergunningplicht voor het opzettelijk vernielen van verblijfplaatsen. Er geldt geen vrijstelling voor het opzettelijk doden van dieren. Het nemen van mitigerende maatregelen is nodig om opzettelijk doden bij uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen. Verder geldt voor alle plant- en diersoorten de specifieke zorgplicht. In paragraaf 3.6 zijn voorzorgsmaatregelen genoemd. Geadviseerd wordt om genoemde maatregelen in een ecologisch werkprotocol op te nemen en conform dit protocol te werken, onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Zo kan worden aangetoond dat er zorgvuldig en conform de specifieke zorgplicht en de regels van de provincie Gelderland wordt gewerkt.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeente Arnhem is voornemens het woongebied rondom de Schaapsdrift te herontwikkelen, in het kader van het Ontwikkelperspectief Spoorzone Arnhem-Oost. De werkzaamheden ten behoeve van deze herontwikkeling gaan mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden.

Wet- en regelgeving omtrent de bescherming van natuur verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. In deze natuurtoets zijn de effecten van het voornemen getoetst aan de beschermingskaders van de Omgevingswet ten aanzien van soorten, Natura 2000-gebieden, houtopstanden en het Gelderse Natuurnetwerk (GNN)/ Groene ontwikkelingszone (GO).

1.2 Huidige situatie

Het te herontwikkelen woongebied ligt tussen de Wichard van Pontlaan, de Esperantolaan, de Velperweg en station Arnhem Presikhaaf (zie figuur 1.1). Het projectgebied omvat woningen, bedrijven en woonzorgcentrum Vreedenhoff. Binnen het projectgebied ligt een vijver, groenperkjes, grasvelden en bebouwing (zie figuur 1.2). Aan de oostzijde grenst het projectgebied aan het Sacré Coeur Park en langs de zuidgrens loopt de spoorweg tussen Arnhem en Dieren.

Figuur 1.1 Te slopen gebouwen en te herontwikkelen terrein (oranje) volgens de Gebiedsvisie Schaapsdrift (Ziegler | Branderhorst & Gemeente Arnhem, 2023).

Figuur 1.2 Het projectgebied bestaat uit een afwisseling van bebouwing en groenelementen.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkelingen staan beschreven in de startnotitie Schaapsdrift (Ziegler | Branderhorst, 2023). Om het gewenste toekomstbeeld te verwezenlijken wordt bebouwing gesloopt. Het omgevingsplan voorziet de ontwikkeling van 490 nieuwe woningen in het plangebied, evenals 180 zorgwoningen. De straten worden autoluw ingericht en de zone langs het spoor krijgt een andere invulling. Creatieve bedrijvigheid en andere commerciële functies krijgen ook een plek.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn het wettelijk kader en de methodiek beschreven. Vervolgens wordt beschreven of er beschermde soorten (hoofdstuk 3), beschermde gebieden (hoofdstuk 4) en/of beschermde houtopstanden (hoofdstuk 5) voorkomen of te verwachten zijn binnen de invloedssfeer van het initiatief en of mogelijk schadelijke handelingen worden verricht. Hierbij is aangegeven welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn om schadelijke handelingen te voorkomen en of een vergunningplicht van toepassing is.

2. Kader en methode

2.1 Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Een groot deel van de regels over de fysieke leefomgeving is hiermee gebundeld in één wet. De Omgevingswet bestaat, naast de Omgevingswet zelf, uit vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) en één ministeriële regeling.

De Omgevingswet regelt onder meer de bescherming van flora en fauna, Natura 2000-gebieden, houtopstanden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Bijlage 1 bevat een samenvatting van de relevante wetteksten.

2.2 Onderzoeksmethode

2.2.1 Literatuuronderzoek

Om de aanwezige en te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van het projectgebied in beeld te brengen is gestart met een literatuuronderzoek. Hiervoor is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2024). Bij het raadplegen van de NDFF is een zoekgebied aangehouden van twee kilometer rondom het projectgebied en is gezocht naar waarnemingen van beschermde soorten in de periode van de afgelopen 10 jaar.

2.2.2 Quickscan veldbezoek

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 17 oktober 2023 (13°C, droog, helder, matige wind) is uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek zijn het projectgebied en de directe omgeving (tot circa 50 meter rondom) geïnspecteerd. Specifiek is gelet op aanwezigheid van beschermde planten, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, jaarrond beschermde nesten van vogels en potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen.

2.2.3 Aanvullend onderzoek

Op basis van de uitkomsten uit de quickscan is vastgesteld dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is voor:

- Amfibieën: alpenwatersalamander en kamsalamander;
- Jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw;
- Zoogdieren: vleermuizen en marterachtigen.

Alpenwatersalamander en kamsalamander

Onderzoek naar kamsalamander is uitgevoerd volgens het Kennisdocument Kamsalamander (BIJ12, 2017). Onderzoek naar alpenwatersalamander is uitgevoerd conform het soorteninventarisatieprotocol (Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen', 2023). Schepnetonderzoek naar beide salamandersoorten vereist twee bezoeken in de periode 15 maart en 15 juli, waarbij minimaal één bezoek plaatsvindt in de periode 15 maart tot 15 mei met minimaal tien dagen tussen beide bezoeken in.

Op 30 april en 10 juni 2024 is de vijver met potentie voor kamsalamander en alpenwater intensief bemonsterd met een schepnet om de aanwezigheid van larven en volwassen dieren vast te stellen (zie tabel 2.1). Daarnaast zijn tijdens beide bezoeken eitjes gezocht op waterplanten in de vijver. De bezoeken zijn uitgevoerd door één persoon.

Huismus

Het huismussenonderzoek heeft zich voornamelijk gericht op het vaststellen van nestlocaties van huismus. Conform het kennisdocument van huismus zijn in deze situatie minimaal twee ochtendbezoeken noodzakelijk in de periode 1 april tot en met 15 mei (BIJ12, 2023a). Omliggende woningen zijn tijdens de bezoeken ook meegenomen (omgevingscheck).

Het onderzoek heeft zich gericht op nest-, broed- en territoriumindicerend gedrag van huismus om broedgevallen/ territoria van huismus te bepalen. Beide bezoeken zijn in de ochtenduren uitgevoerd, wanneer huismus het meest actief is. De veldbezoeken zijn met gunstige weersomstandigheden uitgevoerd door één persoon op 5 april en 30 april 2024 (zie tabel 2.1).

Tabel 2.1 Overzicht uitgevoerde veldbezoeken huismus, kamsalamander en alpenwatersalamander.

Datum	Tijdstip	Focus onderzoek	Aantal personen	Weersomstandigheden
05-04-2024	09:00-10:00	Huismus	1	12°C, bewolkt, droog, weinig wind
30-04-2024	08:30-12:00	Huismus, alpenwatersalamander en kamsalamander	1	14°C, bewolkt, droog, windstil
10-06-2024	08:00-09:30	Huismus, alpenwatersalamander en kamsalamander	1	17°C, half bewolkt, droog, weinig wind

Gierzwaluw

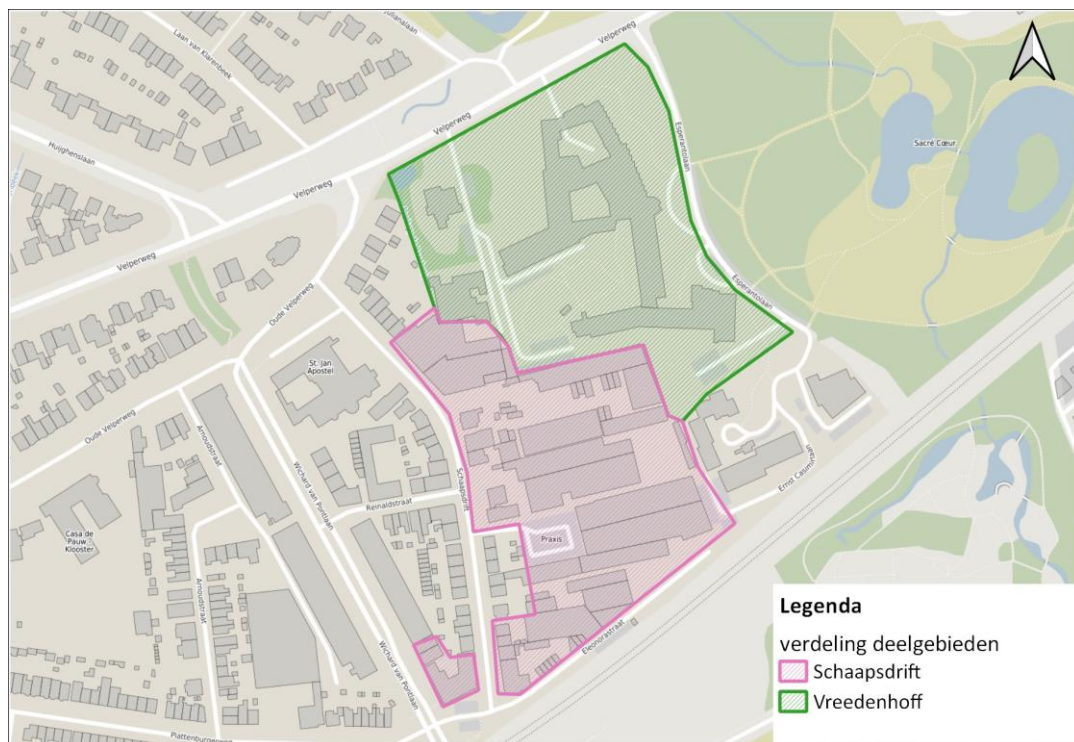
Het gierzwaluwonderzoek heeft zich voornamelijk gericht op het vaststellen van nestlocaties van gierzwaluw. Conform het kennisdocument voor gierzwaluw zijn in deze situatie minimaal drie avondbezoeken noodzakelijk in de periode 1 juni tot en met 15 juli. Belangrijk is dat minimaal 10 dagen tussen de verschillende bezoeken zit én minimaal één bezoek voor 1 juli en één bezoek na 1 juli plaatsvindt (BIJ12, 2023b).

De bezoeken zijn vanaf circa 21:00 uur gestart en duurden tot het invallen van de avondschemering. Tijdens de bezoeken zijn nestplaatsen van gierzwaluw geïnventariseerd aan de hand van in- en uitvliegende vogels, langsvliegende vogels die bekende nestplaatsen bezoeken en oudervogels (en hun jongen) die vanuit hun nestplaats roepen. Hierbij is ook gebruik gemaakt van het afspelen van 'giergeluiden' van gierzwaluwen. Oudervogels en hun jongen die onder de pannen aanwezig zijn, reageren hierop en geven daarmee hun broedplaatsen prijs. Veldbezoeken zijn onder gunstige weersomstandigheden (droog weer en weinig wind) en uitgevoerd door één à vijf onderzoekers.

Vleermuizen

Algemeen

Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen is gericht op het vaststellen van verblijfplaatsen in de te slopen gebouwen. Hierbij zijn twee deelgebieden onderscheiden die grotendeels afzonderlijk zijn onderzocht: Schaapsdrift en Vreedenhoff (zie figuur 2.1). Alleen tijdens een aantal bezoeken in augustus-september 2024 zijn beide deelgebieden tegelijkertijd onderzocht.

Figuur 2.1 Ligging deelgebieden Schaapsdrift en Vreedenhoff.

Onderzoek vleermuizen: kraamverblijfplaatsen (en zomerverblijfplaatsen)

Voor het inventariseren van kraamverblijfplaatsen van vleermuizen is rekening gehouden met aanwezigheid van ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Voor laatvlieger geldt dat in de kraamtijd conform het vleermuisprotocol twee avondbezoeken uitgevoerd worden en voor gewone dwergvleermuis dat minimaal één vroeg ochtendbezoek plaatsvindt (Vleermuisvakbeeraad, 2021). Daarom zijn alle locaties minimaal drie maal bezocht in de periode 15 mei -15 juli, twee maal 's avonds met minimaal 20 dagen tussen beide bezoeken en één keer in de vroege ochtend.

Het eerste veldbezoek heeft plaatsgevonden vanaf het intreden van de avondschemering. Dit bezoek is vooral gebruikt om locaties met mogelijke (kraam)verblijfplaatsen te bepalen. Na het invallen van de schemering zijn de straten fietsend of lopend doorkruist, waarbij gelet is op uit- en invliegende vleermuizen en plekken met veel activiteit van vleermuizen (vroeg in de avond). Vervolgens is tot middernacht doorgegaan met het onderzoek tot de eerste vleermuizen weer terugkeren naar hun (kraam)verblijfplaats en weer zwermende/invliegende dieren kunnen worden gevonden. Op alle locaties is een tweede avondbezoek uitgevoerd met een vergelijkbare werkwijze als het eerste avondbezoek.

Daarnaast is een bezoek in de ochtenduren uitgevoerd. Het ochtendbezoek is uitgevoerd in de periode half juni - half juli van ca. 3.30 tot 5.30 uur. Tijdens het ochtendbezoek zijn de straten fietsend of lopend doorkruist. Aan het begin van het bezoek is gelet op middernachtzwermeren van gewone

dwergvleermuis, een aanwijzing voor belangrijke winterverblijfplaats van de soort. Naarmate het lichter wordt, keren vleermuizen terug naar hun kraam- of zomerverblijfplaats, maar voordat ze naar binnen gaan cirkelen ze vaak minutenlang rond de ingang van hun verblijfplaats. Dit zogenoemde zwermen wijst op een verblijfplaats. Aan de hand van het aantal invliegende dieren is vervolgens de grootte van een eventueel aanwezige kraam- of zomerverblijfplaats bepaald.

Alle bezoeken zijn met één tot zeven personen uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 2.2 en 2.3). Hierbij is gebruik gemaakt van batdetectors met de mogelijkheid om geluidsopnames te maken.

Onderzoek vleermuizen: massawinterverblijfplaatsen

In de periode 1 augustus tot en met 10 september is onderzoek uitgevoerd naar massawinterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis. Dit onderzoek bestaat uit twee bezoeken met minimaal 10 dagen tussen beide bezoeken (Vleermuisvakberaad, 2021). Het tweede bezoek is gecombineerd met onderzoek naar baltsterritoria (van rondvliegende baltsende exemplaren) van gewone en ruige dwergvleermuis en zomer- en paarverblijfplaatsen (exacte verblijfplaatsen) van deze soorten.

Tijdens beide bezoeken is vlak na middernacht gelet op middernachtzwermen van gewone dwergvleermuis, een aanwijzing voor belangrijke winterverblijfplaatsen van de soort. Het onderzoek heeft zich toegespitst op de grotere, massieve gebouwen van meer dan drie bouwlagen. Tijdens de nachtbezoeken zijn met een fiets rondjes rond de geschikte gebouwen gereden en is met behulp van een batdetector met opnamefunctie, warmtebeeldcamera en zaklamp nagegaan of winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aanwezig zijn. De nachtbezoeken zijn door één persoon uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden (zie tabel 2.2 en 2.3).

Onderzoek vleermuizen: paarverblijfplaatsen/baltsterritoria (en zomerverblijfplaatsen)

In de paarperiode (15 augustus tot en met 1 oktober) heeft onderzoek plaatsgevonden naar baltsterritoria (van rondvliegende baltsende exemplaren) van gewone en ruige dwergvleermuis en zomer- en paarverblijfplaatsen (exacte verblijfplaatsen) van deze soorten. Bij deze bezoeken zit er conform het vleermuisprotocol minimaal 20 dagen tussen beide bezoeken (Vleermuisvakberaad, 2021).

Tijdens het avondbezoek zijn de straten vanaf een uur na zonsondergang tot circa vier uur na zonsondergang bezocht. Vooral rond middernacht is ook gelet op middernachtzwermen van gewone dwergvleermuis, een aanwijzing voor belangrijke winterverblijfplaats van de soort (zie voorgaande paragraaf). Het avondbezoek is door één persoon uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Hierbij is gebruik gemaakt van een batdetector met de mogelijkheid om geluidsopnames te maken.

Het vroege ochtendbezoek is vanaf eind augustus tot begin september uitgevoerd in de tweede helft van de nacht (circa 2.00 tot 6.30 uur). Juist in de tweede helft van de nacht baltsen ruige dwergvleermuizen volop vanuit gevels en daarnaast zijn ook rondvliegende, baltsende gewone dwergvleermuizen waar te nemen. Aan het begin van het bezoek is ook gelet op middernachtzwermen van gewone dwergvleermuis. Tijdens bezoeken in de tweede helft van de nacht zijn de straten fietsend of lopend bezocht. Naarmate het lichter wordt, heeft het vleermuisonderzoek zich geconcentreerd op het vinden van paar- of zomerverblijfplaatsen aan de hand van zwermende en invliegende vleermuizen. Het onderzoek heeft zich hierbij gericht op de woningen met de meeste potentie/onzekerheid voor locaties van paar- of zomerverblijfplaatsen. Het vroege ochtendbezoek is door één tot vier personen uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden (zie tabel 2.2 en 2.3). Hierbij is gebruik gemaakt van een batdetector met de mogelijkheid om geluidsopnames te maken

Tabel 2.1 Overzicht uitgevoerde veldbezoeken vleermuizen deelgebied Vreedenhoff.

Datum	Tijdstip	Focus onderzoek	Aantal personen	Weersomstandigheden
22-05-2024	21:30-00:00	Avondbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen	7	16°C, helder, droog, windstil
14-06-2024	03:00-05:30	Ochtendbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen	4	13°C, licht bewolkt, droog, weinig wind
17-06-2024	21:30-00:00	Avondbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen (gehele gebied, nadruk noord-, oost- en zuidgevel)	6	18°C, helder, droog, windstil
05-07-2024	21:45-00:00	Avondbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen (westgevel)	1	17°C, bewolkt, droog, windstil
01-08-2024	00:00-02:00	Middernachtbezoek winterverblijfplaatsen vleermuizen	1	21°C, helder, droog, weinig wind
15-08-2024	00:00-02:00	Middernachtbezoek winterverblijfplaatsen, baltterritoria en paarverblijfplaatsen vleermuizen	1	18°C, licht bewolkt, droog, weinig wind
19-08-2024	04:30-06:30	Ochtendbezoek baltterritoria en paarverblijfplaatsen vleermuizen	4	15°C, helder, droog, weinig wind
18-09-2024	21:30-23:30	Avondbezoek baltterritoria en paarverblijfplaatsen vleermuizen	1	17°C, licht bewolkt, droog, weinig wind

Tabel 2.3 Overzicht uitgevoerde veldbezoeken vleermuizen en gierzwaluw deelgebied Schaapsdrift.

Datum	Tijdstip	Focus onderzoek	Aantal personen	Weersomstandigheden
12-06-2024	21:00-00:00	Avondbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen en gierzwaluw (noordelijk deel)	2	13°C, half bewolkt, droog, weinig wind
13-06-2024	21:00-00:00	Avondbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen en gierzwaluw (zuidelijk deel)	3	16°C, bewolkt, droog, windstil
21-06-2024	03:00-05:30	Ochtendbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen	3	15°C, half bewolkt, droog, weinig wind
25-06-2024	21:00-21:45	Avondbezoek Gierzwaluw	1	28°C, helder, droog, weinig wind
10-07-2024	21:00-00:00	Avondbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen en gierzwaluw (noordelijk deel)	3	20°C, licht bewolkt, droog, weinig wind
11-07-2024	21:00-00:00	Avondbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen en gierzwaluw (zuidelijk deel)	2	18°C, half bewolkt, droog, weinig wind
01-08-2024	00:00-02:00	Zwermbezoek vleermuizen	1	21°C, helder, droog, weinig wind
15-08-2024	00:00-02:00	Middernachtbezoek winterverblijfplaatsen, baltterritoria en paarverblijfplaatsen vleermuizen	1	18°C, licht bewolkt, droog, weinig wind
20-08-2024	04:30-06:30	Ochtendbezoek baltterritoria en paarverblijfplaatsen vleermuizen	2	16°C, licht bewolkt, droog, weinig wind
18-09-2024	21:30-23:30	Avondbezoek baltterritoria en paarverblijfplaatsen vleermuizen	1	17°C, licht bewolkt, droog, weinig wind

Steenmarter

Tijdens alle veldbezoeken voor vleermuizen is gelet op de aanwezigheid van steenmarter (zie tabel 2.1). Hierbij is een warmtebeeldcamera gebruikt.

2.2.4 Toets flora- en fauna-activiteit

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie, het quickscan veldbezoek en het aanvullend onderzoek is beoordeeld of er beschermde soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen de invloedssfeer van het project. Vervolgens is bepaald of er schadelijke handelingen kunnen optreden als gevolg van het project op beschermde soorten en/of hun leefgebied. Tot slot is beoordeeld of er vervolgstappen nodig zijn, zoals het nemen van mitigerende maatregelen, vervolgonderzoek om

kennisleemten op te vullen of het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een Flora- en Fauna-activiteit.

2.2.5 Toets Natura 2000-activiteit

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het quickscan veldbezoek is beoordeeld of het project kan leiden tot (significant) nadelige gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Er is gestart met het bepalen van de (mogelijke) negatieve effecten die kunnen optreden als gevolg van het project. Vervolgens is beoordeeld of negatieve gevolgen te verwachten zijn voor instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden, en zo ja, of deze significant (kunnen) zijn. Als er mogelijk sprake is van significant nadelige gevolgen is er advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

2.2.6 Toets Natuurnetwerk Nederland

Aan de hand van de uitgevoerde bureaustudie en het quickscan veldbezoek is beoordeeld of door het plan effecten kunnen optreden op de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het Gelders natuurnetwerk (GNN) en groene ontwikkelzone (GO). Indien dit het geval is, is er een advies opgenomen over de te nemen vervolgstappen.

2.2.7 Toets houtopstanden

Om te bepalen of binnen het projectgebied de Rijksregels voor het vellen van een houtopstand van toepassing zijn, is onderzocht of het projectgebied buiten de 'bebouwingscontour houtkap' ligt en/of is nagegaan of er uitzonderingsregels van toepassing zijn. Indien de Rijksregels van toepassing zijn, worden de eventueel vereiste benodigde vervolgstappen beschreven.

3. Soortbescherming

3.1 Flora

In het projectgebied zijn algemene soorten van stedelijk gebied aanwezig. Rondom het woonzorgcentrum Vreedenhoff ligt een grasveld met aangeplante groenperkjes. Ook ligt er een vijver met oevervegetatie.

Binnen het projectgebied zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend (NDFF, 2024). Ook zijn tijdens de veldbezoeken geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het projectgebied. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens worden geen beschermde plantensoorten verwacht in het projectgebied. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet ten aanzien van de groep flora is niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

3.2.1 Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder zijn deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren onmisbaar en zodoende beschermd.

Foerageergebied

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, boomrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

In de omgeving (circa twee kilometer) van het projectgebied zijn in de afgelopen tien jaar waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis (NFF, 2024).

In de bebouwing in het projectgebied zijn potentiële vleermuisverblijfplaatsen aanwezig in de vorm van openingen onder de dakpannen, spleten en kieren in muren, ruimte onder dakoverstekken en open stootvoegen. In aanwezige bomen ontbreken spleten of gaten die geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen. Er is aanvullend onderzoek uitgevoerd om de functies van de bestaande bebouwing voor vleermuizen inzichtelijk te maken.

Uit het aanvullend onderzoek blijkt dat in het projectgebied verblijfplaatsen aanwezig zijn van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (zie tabel 3.1 en bijlage 2 kaart 1 en 2 voor locaties van de verblijfplaatsen).

Tabel 3.1 Verblijfplaatsen vleermuizen binnen het projectgebied en directe omgeving.

Soort	Type verblijfplaats	Adres	Wordt gesloopt?*
Gewone dwergvleermuis	Paarverblijfplaats	Schaapsdrift 117	Ja
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	Schaapsdrift 79	Ja
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	Schaapsdrift 30	Nee
Gewone dwergvleermuis	Kraamverblijfplaats	Schaapsdrift 30	Nee
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	Willibrordkerk	Nee
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	Schaapsdrift 41	Ja
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	Schaapsdrift 43	Ja
Gewone dwergvleermuis	Winterverblijfplaats	Velperweg 150	Ja
Gewone dwergvleermuis	Paarverblijfplaats	Vreedenhoff, kant Velperweg	Ja
Gewone dwergvleermuis	Paarverblijfplaats	Vreedenhoff, kant Esperantolaan	Ja
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	Vreedenhoff, kant Esperantolaan	Ja
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	Vreedenhoff, achterzijde	Ja
Gewone dwergvleermuis	Paarverblijfplaats	Ernst Casimirlaan 1	Nee
Ruige dwergvleermuis	Paarverblijfplaats	Vreedenhoff, achterzijde	Ja
Ruige dwergvleermuis	Paarverblijfplaats	Vreedenhoff, kant Esperantolaan	Ja

* Volgens de begrenzing in figuur 1.1.

Verder zijn meermaals overvliegende rosse vleermuizen waargenomen ter hoogte van de Eleonorastraat. Vermoedelijk zijn rosse vleermuizen afkomstig van het oostelijk gelegen parkbos. Binnen het projectgebied zijn echter geen verblijfplaatsen van rosse vleermuis gevonden.

Door het slopen van gebouwen gaan verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis verloren. Hiermee worden verbodsbepalingen uit artikel 11.54 van het Bal overtreden. Het indienen van een omgevingsvergunningsaanvraag in het kader van de omgevingswet (flora- en fauna-activiteit) en het nemen van mitigerende maatregelen voor gewone en ruige dwergvleermuis is daarom noodzakelijk. Aan het verkrijgen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor gewone en ruige dwergvleermuis worden de volgende voorwaarden verbonden:

- Bij de planning van de sloop dient rekening gehouden te worden met de seizoensactiviteit van vleermuizen om verstoring in de meest kwetsbare perioden (kraam-, paar- en of overwinteringsperiode) te voorkomen. Normaliter is de meest geschikte periode voor het uitvoeren van sloopwerkzaamheden bij aanwezigheid van een winterverblijfplaats begin april tot half mei en begin augustus tot eind oktober (weersafhankelijk).
- Voorafgaand aan de sloop is het noodzakelijk om de bebouwing ongeschikt te maken voor vleermuizen door tochtgaten te maken of vleermuisflappen/-kokers aan te brengen. Met een controle kan vervolgens gecheckt worden of de vleermuizen daadwerkelijk vertrokken zijn; NB: het

ongeschikt maken is alleen toegestaan met een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit en moet gebeuren volgens de voorschriften in de omgevingsvergunning.

- Ter vervanging van het te verwijderen winterverblijf dienen vervangende verblijfplaatsen te worden gerealiseerd. Als tijdelijke voorziening om de periode tussen sloop en nieuwbouw te overbruggen, kunnen kraamkasten opgehangen worden. De kasten dienen minimaal een heel kraamseizoen aanwezig te zijn (begin april tot en met half juli) voordat het huidige kraamverblijf verwijderd mag worden. Daarnaast dienen in de nieuwbouw of in omliggende gebouwen permanente kraamverblijven aangebracht te worden, bijvoorbeeld in de vorm van inbouw-kraamkasten. Uitpandige kraamverblijfplaatsen zijn in principe niet geschikt als permanente oplossing.

Vliegroutes

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen duidelijke vliegroutes van vleermuizen vastgesteld in het projectgebied. Gewone dwergvleermuizen in de vastgestelde kraamkolonie gebruiken gebouwen en bomen in het projectgebied voor oriëntatie om diffuus richting foerageergebieden in parkgebieden ten zuiden, oosten en noorden van het projectgebied te trekken. Door het verwijderen van verspreide bomen en gebouwen gaan geen essentiële vliegroutes verloren. Aangezien ruim voldoende bomen en gebouwen blijven staan, blijven ook voldoende lijnvormige elementen aanwezig voor gewone dwergvleermuizen om over of langs het terrein te kunnen navigeren. Hierdoor is geen sprake van verlies van essentiële vliegroutes die leiden tot het verlaten van verblijfplaatsen. Wel kunnen tijdens de werkzaamheden eventuele vliegroutes in het projectgebied verstoord raken door verlichting.

Verstoring van vleermuizen op vliegroutes door verlichting is te voorkomen door de werkzaamheden in de periode van winterslaap uit te voeren (december tot en met maart) of door buiten deze periode tussen zonsondergang en zonsopkomst geen uitstralende lichtbronnen richting de vliegroute toe te passen. Indien deze voorzorgsmaatregelen worden toegepast, zijn er geen vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet nodig wat betreft vliegroutes van vleermuizen.

Foerageergebieden

Tijdens de vleermuisbezoeken zijn rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone dwergvleermuis in kleine aantallen foeragerend aangetroffen. De voorgenomen ingrepen hebben geen invloed op essentiële foerageergebieden, ook omdat slechts beperkt foerageergebied verloren gaat en tijdens en na de werkzaamheden ruim voldoende foerageergebied aanwezig blijft in het projectgebied en de directe omgeving. Wel dient verstoring van foeragerende vleermuizen te worden voorkomen, door de werkzaamheden in de periode van winterslaap uit te voeren (december tot en met maart) of door buiten deze periode tussen zonsondergang en zonsopkomst geen uitstralende lichtbronnen op de bomenrijen te richten. Indien deze voorzorgsmaatregelen worden toegepast, zijn er voor foerageergebieden van vleermuizen geen vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet nodig.

3.2.2

Wezel

In de directe omgeving van het projectgebied zijn in de afgelopen 5 jaar twee waarnemingen van wezel gedaan (NDFF, 2024). Wezels zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hollen van muizen, ratten en konijnen die bekleed worden met veren of haren van prooidieren (Zoogdiervereniging, 2024).

Op basis van de terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens worden leefgebied met verblijfplaatsen van wezel verwacht in projectgebied (zie bijlage 2 kaart 3 voor de locaties). Conform

het Kennisdocument Kleine marterachtigen en richtlijnen binnen de provincie Gelderland mag bij aanwezigheid van geschikt biotoop van wezel worden aangenomen dat de soort voorkomt.

Door het verwijderen van groen gaat leefgebied met verblijfplaatsen van wezel verloren. Voor het wegnemen van leefgebied van wezel is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk. Aan het verkrijgen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden eisen gesteld aan de uitvoeringsperiode van de werkzaamheden (verwijderen begroeiing buiten de kwetsbare voortplantingsperiode in de periode september tot en met maart). Daarnaast is het noodzakelijk om vervangend leefgebied aan te brengen.

3.2.3 *Steenmarter*

Binnen het projectgebied zijn in de afgelopen 10 jaar 45 waarnemingen van steenmarter gedaan, met name in het westelijke deel van het projectgebied rond de Schaapsdrift (NDFF, 2024). In het projectgebied zijn geschikte verblijfplaatsen in de vorm van rommelhoekjes, tuinschuren, groenstroken en oude gebouwen in ruime mate aanwezig.

Tijdens het aanvullend onderzoek zijn vier waarnemingen van steenmarter gedaan (zie bijlage 2 kaart 4). Het betrof in alle gevallen passerende dieren. Duidelijke aanwijzingen voor verblijfplaatsen van steenmarter zijn niet aangetroffen binnen het projectgebied. Aanwezigheid van verblijfplaatsen is echter wel waarschijnlijk op basis van de terreinkenmerken. Een inpanidige inspectie van te slopen gebouwen is nodig om verblijfplaatsen daadwerkelijk uit te sluiten. Het projectgebied wordt daarnaast gebruikt als foerageergebied door steenmarter. Van verlies aan essentieel foerageergebied is geen sprake, door de ruime aanwezigheid van alternatief foerageergebied in de omgeving van het projectgebied.

Afhankelijk van de uitkomsten van de inspectie is het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk. Aan het verkrijgen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden eisen gesteld aan de uitvoeringsperiode van de werkzaamheden (sloop gebouwen met verblijfplaatsen buiten de kwetsbare voortplantingsperiode in de periode september tot en met maart). Daarnaast is het noodzakelijk om vervangend leefgebied aan te brengen.

3.2.4 *Bunzing*

In de omgeving van het projectgebied (circa 1 kilometer) zijn meerdere waarnemingen van bunzing bekend (NDFF, 2024). Als dagrustplaats gebruik bunzing voornamelijk bestaande holen, zoals konijnenholen en holen van bijvoorbeeld muskusrat. Ook takken- en steenhopen, duikers en rommel-schuurtjes worden als dagrustplaats gebruikt (Zoogdiervereniging, 2024). Bunzing is vooral 's nachts actief en heeft vrij grote territorium.

Tijdens het aanvullend onderzoek zijn geen waarnemingen of sporen (uitwerpselen) van bunzing aangetroffen. Duidelijke aanwijzingen voor verblijfplaatsen van bunzing zijn niet aangetroffen binnen het projectgebied. Wel wordt het projectgebied mogelijk gebruikt als foerageergebied door bunzing. Van verlies aan essentieel foerageergebied is geen sprake, door de ruime aanwezigheid van alternatief foerageergebied in de omgeving van het projectgebied. Vervolgstappen voor bunzing in het kader van de Omgevingswet zijn niet aan de orde.

3.2.5 *Eekhoorn*

In de omgeving van het projectgebied (circa 1 kilometer) zijn waarnemingen van eekhoorn bekend (NDFF, 2024). Er is slechts 1 waarneming van eekhoorn ingevoerd binnen de grenzen van het projectgebied: in 2017, langs de Eleonorastraat (NDFF, 2024). Alle overige waarnemingen zijn gedaan

binnen de omliggende parken. Eekhoorn is gebonden aan bos. Verblijfplaatsen van eekhoorn bevinden zich doorgaans in bomen. Als verblijfplaats dienen holtes in bomen, bolvormige nesten en soms verlaten kraaien- of eksternesten.

Binnen het projectgebied zijn geen eekhoornnesten waargenomen. Wel zijn er in de omgeving van het projectgebied bomen met holtes aanwezig die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats. Daarnaast kan de eekhoorn het projectgebied passeren. De geplande werkzaamheden zorgen niet voor verlies of verstoring van mogelijke nestplaatsen van eekhoorn of onmisbare foerageergebieden. Er zijn geen vervolgstappen voor eekhoorn aan de orde.

3.2.6 **Overige zoogdieren**

Vaste verblijfplaatsen of onmisbaar leefgebied van overige beschermde zoogdieren zonder vrijstelling zoals hermelijn, boomarter en waterspitsmuis worden op basis van terreinkenmerken, terreingebruik en het veldonderzoek niet verwacht in het projectgebied en de directe omgeving.

In de omgeving van het projectgebied zijn wel waarnemingen bekend van overige zoogdieren zoals egel, gewone bosmuis en huisspitsmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen exemplaren en verblijfplaatsen van deze zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Gelderland een vrijstelling van het verbodsartikel voor het beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- en rustplaatsen. Er geldt geen vrijstelling voor het opzettelijk doden van dieren. Het nemen van mitigerende maatregelen is nodig om opzettelijk doden bij uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen. Als dit niet mogelijk is, is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig. De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in paragraaf 3.6. Daarnaast geldt de specifieke zorgplicht voor deze zoogdieren (zie paragraaf 3.6).

3.3 **Vogels**

Bij vogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1). Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele leefomgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 3.2).

Kader 3.2 Vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van vogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de ooievaar, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, wespendif, zwarte wouw, slechtvalk, sperwer, steenuil, kerkuil, oehoe, gierzwaluw, grote gele kwikstaart en huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

3.3.1 **Vogels met jaarrond beschermde nesten**

Huisumus

In het projectgebied en de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van huisumus (NDFP, 2024). Geschikt leefgebied voor huisumus bestaat veelal uit bebouwd gebied en boerenerven met voldoende dekking biedende struiken of hagen.

Tijdens het aanvullend onderzoek zijn geen nestplaatsen van huisumus aangetroffen binnen het projectgebied. Vervolgstappen voor huisumus zijn niet nodig.

Gierzwaluw

In het projectgebied en de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van gierzwaluw (NDF, 2024). In het projectgebied zijn geschikte nestplaatsen voor gierzwaluw aanwezig in de vorm van ruimtes onder de dakpannen en de loodslabben, kieren en ruimtes bij de dakoverstekken van de flats langs de Wichard van Pontlaan.

Tijdens het aanvullend onderzoek zijn geen nestplaatsen gevonden binnen het projectgebied. Wel zijn net buiten het projectgebied nestplaatsen van gierzwaluw gevonden op de adressen Schaapsdrift 26 en Schaapsdrift 28 (zie bijlage 2 kaart 5 voor de locaties). Deze woningen worden niet gesloopt, waardoor geen nestplaatsen van gierzwaluw verloren gaan. Er zijn geen vervolgstappen nodig voor gierzwaluw.

Overige vogels met jaarrond beschermde nesten

In het projectgebied is geen territoriumindicerend gedrag waargenomen van overige vogels met jaarrond beschermde nesten. In de omgeving van het projectgebied (circa 2 kilometer) is wel territoriumindicerend gedrag van sperwer, buizerd en grote gele kwikstaart waargenomen (NDF, 2024). Mogelijk wordt het projectgebied wel als foerageergebied gebruikt door bovengenoemde soorten. Door de werkzaamheden verdwijnt mogelijk een klein oppervlak foerageergebied. In de omgeving blijft echter ruim voldoende alternatieve foerageergebied beschikbaar om dit (tijdelijke) verlies op te vangen, waardoor (indirect) geen nestplaatsen verloren gaan. Het nemen van vervolgstappen voor overige vogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde

3.3.2 Vogels zonder jaarrond beschermde nesten

Door de aanwezigheid van bebouwing en beplanting is binnen en in de directe omgeving van het projectgebied broedbiotoop aanwezig voor enkele algemene vogelsoorten als merel, houtduif of Turkse tortel.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Verstoring is echter alleen verboden wanneer de storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort. Voor de te verwachten soorten kan verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding (altijd) worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen.

In het kader van de Omgevingswet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Daarmee is het dus van belang of een broedgeval wordt beschadigd of verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half februari en half oktober worden aangehouden als broedseizoen. Vooral soorten als merel en houtduif kunnen tot laat in het seizoen doorgaan met broeden en ook vroeg in het seizoen starten met broeden. Indien werkzaamheden in de periode half februari tot half november worden opgestart wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te voeren. Bij het aantreffen van nesten van vogels wordt in overleg met een ecologisch deskundige bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Omgevingswet kunnen worden uitgevoerd.

3.4 Amfibieën

3.4.1 *Alpenwatersalamander*

In een straal van 1,5 kilometer rondom het projectgebied zijn meerdere waarnemingen van alpenwatersalamander bekend (NDFF, 2024). De dichtstbijzijnde waarneming is gedaan in 2010, op 400 meter van het projectgebied, ter hoogte van de Van Limburg Stirumlaan.

Tijdens het aanvullend onderzoek zijn geen alpenwatersalamanders aangetroffen in het projectgebied. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde voor alpenwatersalamander.

3.4.2 *Kamsalamander*

In een straal van 1,5 kilometer rondom het projectgebied zijn waarnemingen van kamsalamander bekend (NDFF, 2024). De dichtstbijzijnde waarneming is gedaan in 2022, op circa 750 meter van het projectgebied, ter hoogte van de Taklaan.

Tijdens het aanvullend onderzoek zijn geen kamsalamanders aangetroffen in het projectgebied. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde voor kamsalamander.

3.4.3 *Overige amfibieën*

Op basis van het veldbezoek, de habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2024) wordt de aanwezigheid van overige binnen de Wet natuurbescherming beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling uitgesloten. Vervolgstappen voor deze amfibieën zijn niet aan de orde.

Mogelijk vindt wel voortplanting van amfibieën als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander plaats in de vijver in het projectgebied. Daarnaast overwinteren deze soorten mogelijk in de sliblaag van de vijver of op het land in ruigtes en bosschages. Bij de geplande ingrepen kunnen exemplaren en verblijfplaatsen van deze amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Gelderland een vrijstelling van het verbodsartikel voor het beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- en rustplaatsen. Er geldt geen vrijstelling voor het opzettelijk doden van dieren. Het nemen van mitigerende maatregelen is nodig om opzettelijk doden bij uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen. Als dit niet mogelijk is, is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig. De mitigerende maatregelen zijn opgenomen in paragraaf 3.6. Daarnaast geldt de specifieke zorgplicht voor deze amfibieën (zie paragraaf 3.6).

3.5 Overige soorten

Op basis van het veldbezoek, bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2024) en/ of het ontbreken van geschikt biotoop binnen het projectgebied zijn geen voortplantings- en andere vaste rust- en verblijfplaatsen of overige essentiële leefgebieden van beschermde vissen, reptielen en ongewervelden te verwachten in het projectgebied. Vervolgstappen voor deze soortgroepen zijn niet aan de orde. Wel is de specifieke zorgplicht van toepassing (zie paragraaf 3.6).

3.6 Specifieke zorgplicht

Vanuit de Omgevingswet geldt een specifieke zorgplicht voor soorten. De specifieke zorgplicht schrijft voor dat nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen en beperkt moeten worden. Dit

betekent dat er bij de uitvoering van het project voorzorgsmaatregelen genomen moeten worden om invulling aan deze specifieke zorgplicht te geven (zie ook bijlage 1). Er zijn aanwijzingen dat er soorten - waarvoor de specifieke zorgplicht geldt - kunnen voorkomen in het projectgebied. Het betreft soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, vogels, bijen, dagvlinders, haften, kevers, libellen en sprinkhanen. Het verwijderen van bosschages en het uitvoeren van graafwerkzaamheden kunnen nadelige gevolgen hebben voor (belangrijke leefgebieden van) die soorten (groeiplaatsen, nesten, foerageerplaatsen, voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en eieren).

Met onderstaande maatregelen wordt invulling gegeven aan de specifieke zorgplicht voor soortbescherming. Geadviseerd wordt om de maatregelen tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden vast te leggen in een logboek (zie voor een voorbeeld bijlage 3). Met behulp van het logboek kan in geval van handhaving worden aangetoond dat er zorgvuldig en conform de specifieke zorgplicht wordt gewerkt.

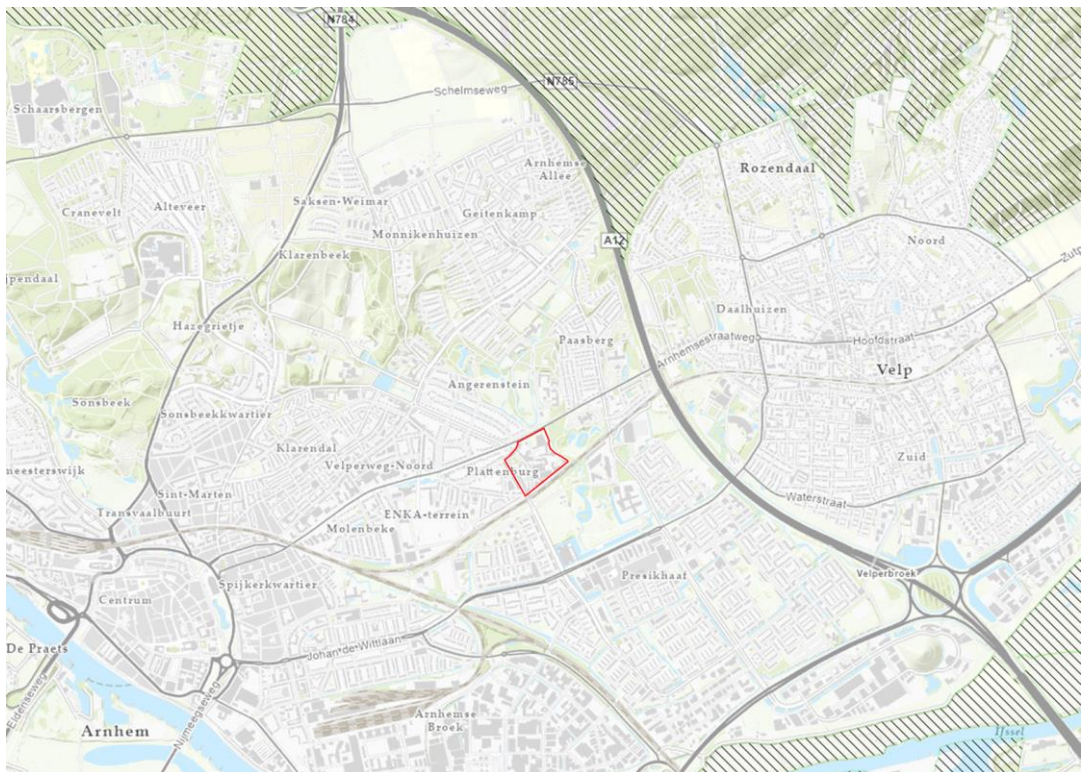
Mitigerende maatregelen

- De werkzaamheden worden begeleid door een gekwalificeerd ecologisch deskundige met kennis op het gebied van zoogdieren, amfibieën en vogels.
- Afwijking van het protocol is alleen mogelijk na overleg met de ecologisch deskundige.
- Door de ecologisch deskundige wordt een ecologisch logboek bijgehouden. Hierin worden maatregelen vastgelegd, bedoeld om schade aan beschermde soorten te voorkomen. Daarbij wordt omschreven welke soort betrokken was en welke maatregelen zijn genomen op welke datum en locatie. Op deze manier kan in geval van handhaving eenvoudig worden aangetoond dat er zorgvuldig gewerkt wordt.
- Bij het opstarten van werkzaamheden in het broedseizoen (half februari - september) wordt voorafgaand door of in opdracht van de ecologisch deskundige een veldcontrole uitgevoerd in het gehele werkgebied om na te gaan of en waar zich broedende vogels ophouden. Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen (oktober – half februari) worden opgestart, maar uitlopen tot in het broedseizoen van vogels, dan zijn aanvullende veldcontroles nodig. Ook is het mogelijk om voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen te nemen om vestiging van broedvogels te voorkomen, zoals o.a. het kort maaien van vegetatie en het plaatsen van stokken met wapperende linten op werklocaties. Ook na het ongeschikt maken is het noodzakelijk om kort voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole uit te voeren. Mochten toch broedende vogels aanwezig zijn dan worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen.
- Werkzaamheden vinden plaats in een traag tempo, in één werkrichting, zodat aanwezige fauna de tijd krijgt om te vluchten (richting te behouden groenelementen). Na het snoeien van houtige gewassen wordt minimaal één nacht gewacht met vervolgwerkzaamheden zodat in de grond levende dieren uit zichzelf naar overgebleven bosschages kunnen trekken.
- Er wordt alleen gewerkt bij daglicht.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000-gebieden

Het projectgebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Veluwe op circa 1,5 kilometer afstand (zie figuur 4.1). Op circa 2 kilometer afstand ligt Natura 2000-gebied Rijntakken. Vanwege deze afstand, de aard van het project, de tussenliggende bebouwing en infrastructuur zijn negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura 2000-gebieden uitgesloten, met uitzondering van stikstofdepositie.

Figuur 4.1 Ligging projectgebied (rood) ten opzichte van Natura 2000 (gearceerde gebieden). Bron: Natuurregels in Gelderland, Provincie Gelderland (geoportaal).

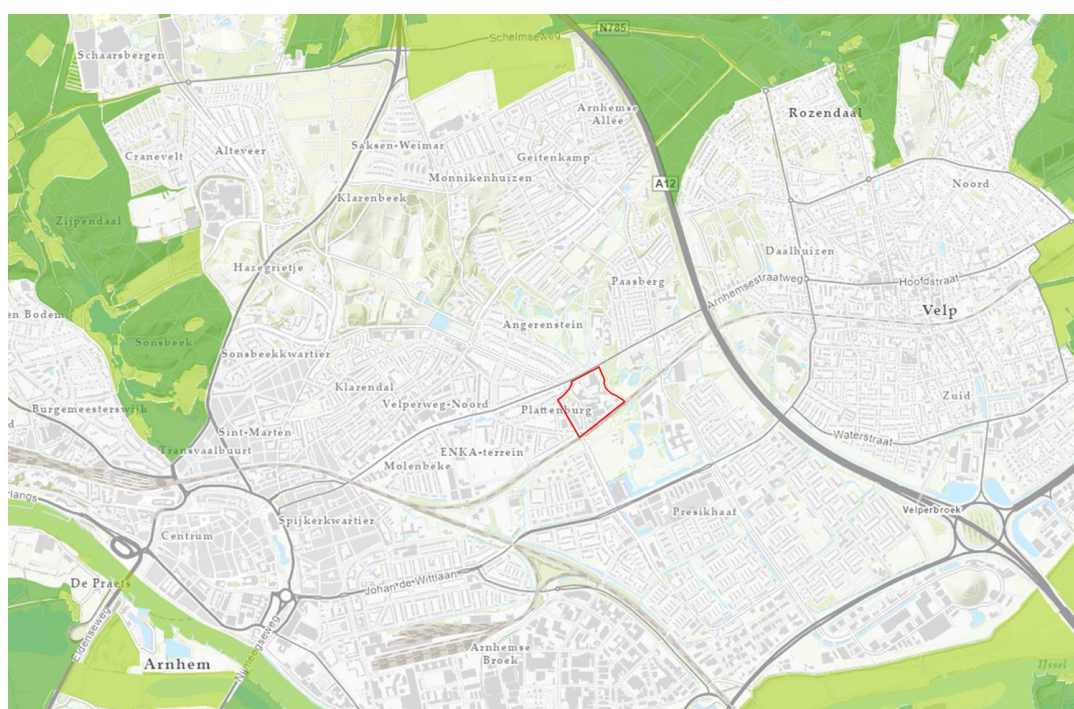
Stikstof

Stikstofdepositie kan significant negatieve gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden. Het rekenmodel AERIUS Calculator wordt op grond van de Wet natuurbescherming voorgeschreven om te bepalen of al dan niet sprake is van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Indien een project niet leidt tot een toename van stikstofdepositie ($>0,00$ mol/ha/jaar), treedt geen negatief gevolg voor de

instandhoudingsdoelen van omliggende Natura 2000-gebieden op en is een plan of project niet strijdig met de Wet natuurbescherming (onderdeel stikstof). Er is een stikstofberekening nodig om te bepalen of het project leidt tot toename van stikstofdepositie.

4.2 Groene Ontwikkelzone (GO) en Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Het projectgebied ligt op minimaal 1,1 kilometer ten zuiden van de Groene Ontwikkelzone (GO) en Gelders Natuurnetwerk (GNN) (zie figuur 4.2). Gezien de grote afstand van het projectgebied tot deze gebieden en tussenliggende woongebieden en wegen is aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de GO- en GNN-gebieden uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van het beschermingsregime van de GO en GNN zijn niet aan de orde.

Figuur 4.2 Ligging projectgebied (rood) ten opzichte van GNN (donkergroen) en GO (lichtgroen). Bron: Natuurregels in Gelderland, Provincie Gelderland (geoportaal).

5. Houtopstanden

5.1 Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand buiten de bebouwingscontour houtkap is (in veel gevallen) beschermd door de regels van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Dit geldt niet voor houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat. Er gelden nog diverse andere uitzonderingen (zie kader 5.1).

NB: Behalve dat houtopstanden beschermd kunnen zijn door Rijksregels, kunnen ook gemeentelijke regels van toepassing zijn op het vellen van bomen. Toetsing aan gemeentelijke regels is geen onderdeel van dit rapport. Meer informatie hierover is beschikbaar via de gemeente Arnhem.

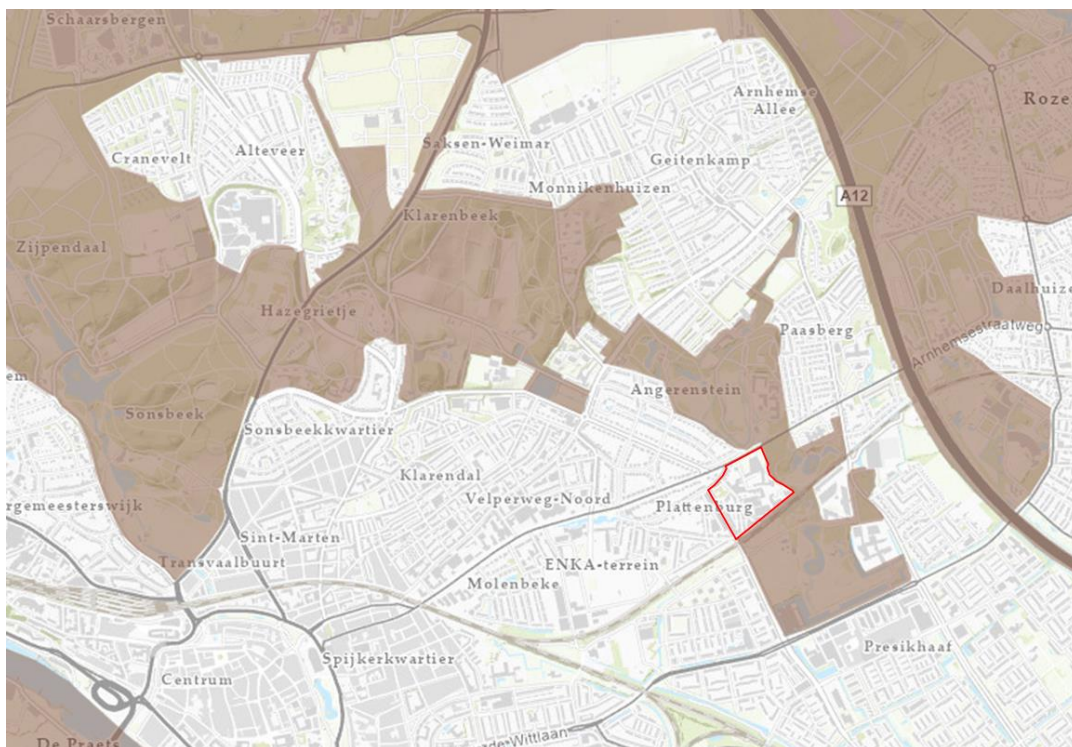
Kader 5.1 Houtopstanden waarvoor de regels uit het Bal niet van toepassing zijn

Voor onderstaande houtopstanden zijn de beschermingsregels uit het Bal niet van toepassing:

- Houtopstanden op erven en in tuinen;
- Bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- Houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen;
 - beplantingen langs waterwegen; en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa als zijn:
 - ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 meter; en
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- Houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bron: artikel 11.111, tweede lid, onder a t/m j, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Het projectgebied ligt binnen de begrenzing van de bebouwingscontour houtkap van de provincie Gelderland (zie figuur 5.1). De bescherming van houtopstanden in de Omgevingswet geldt alleen voor houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap.

Figuur 5.1 Ligging projectgebied (rood) t.o.v. bebouwingscontour houtkap. In bruin is aangegeven welke delen buiten de bebouwingscontour houtkap vallen en dus beschermd zijn volgens de Omgevingswet. Bron: Natuurregels in Gelderland, Provincie Gelderland (geoportaal).

5.2 Vervolgstappen

5.2.1 Meld- en herplantplicht

Er is geen kapmelding, ontheffing voor herplant en/of compensatie nodig. Naast bescherming van houtopstanden onder de Omgevingswet hanteren gemeenten ook beschermingsregels. Mogelijk is een omgevingsvergunning noodzakelijk voor het kappen van bomen.

5.2.2 Specifieke zorgplicht houtopstanden

Iedereen die een activiteit uitvoert waarbij een beschermde houtopstand wordt geveld en grond wordt herbeplant, moet nadelige gevolgen voor de natuurbescherming, het bosareaal en landschappelijke waarden zoveel mogelijk voorkomen, en voor zover dat niet mogelijk is moeten gevolgen worden beperkt of ongedaan gemaakt (zie Bijlage 1, kader B1.4).

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017). Kennisdocument Kamsalamander. *Triturus cristatus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2023). Kennisdocument Huismus. *Passer domesticus*. Versie 2.1, februari 2023.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw. *Apus apus*. Versie 2.0, juli 2023.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2023). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming. Versie nov 2023.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging (2021) Vleermuisprotocol 2021. Januari 2021.

Ziegler|Branderhorst (2023). Startnotitie Schaapsdrift. Rotterdam.

Ziegler|Branderhorst & Gemeente Arnhem (2023). Gebiedsvisie Schaapsdrift e.o.

Internet

NDFD (2024). Nationale Databank Flora en Fauna. <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>. Geraadpleegd oktober 2024.

Provincie Gelderland (2023a). Digitale kaarten en cijfers. <https://www.gelderland.nl/kaarten-en-cijfers>. Geraadpleegd in oktober 2023.

Bijlage 1

Natuur in de Omgevingswet: Wettelijke kaders

Kader B1.1: Algemene zorgplicht

Algemene zorgplicht (Afd 1.3 Ow)

De Omgevingswet kent een algemene zorgplicht, uitgewerkt in de artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a van de Omgevingswet. Deze geeft aan dat eenieder (overheden, bedrijven en burgers) verantwoordelijk is voor een veilige en gezonde leefomgeving, door nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken en ongedaan te maken. Het bevat ook een algemeen verbod op het verrichten van activiteiten die leiden tot aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. In principe geldt de algemene zorgplicht altijd, tenzij er een specifieke zorgplicht is uitgewerkt voor bepaalde activiteiten.

Kader B1.2: Flora en fauna

Specifieke zorgplicht flora en fauna

In het Besluit algemene leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor alle in het wild levende dieren en planten, met inbegrip van de relevante directe leefomgeving van soorten (foerageergebied, rustplaatsen). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht (zie kader B1.1). Iedereen die een activiteit uitvoert met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten ('flora- en fauna-activiteit'), moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.27 lid 1 van het Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. In het tweede lid onder a is er met betrekking tot de reikwijdte van de zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat onderzoek wordt verricht naar het voorkomen van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I VR en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 lid 2 van de VR;
- Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V van de HR;
- dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;
- nationaal beschermde soorten (bijlage IX van het Bal).

De kern van de zorgplichtbepaling voor flora- en fauna-activiteiten is dat als er sprake is van nadelige gevolgen op in het wild voorkomende soorten, deze, indien redelijkerwijs kan worden gevergd, moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Ook in art. 11.27, tweede lid, van het Bal wordt verwezen naar passende preventieve maatregelen of passende herstelmaatregelen. Een voorbeeld van een dergelijke maatregel is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten. In art. 11.27, tweede lid, onder b, van het Bal wordt aangegeven dat er moet worden 'vastgesteld' of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten. Om aantoonbaar aan de voorwaarden van de specifieke zorgplicht te hebben voldaan, is het noodzakelijk dat de toetsing aan de zorgplichtbepalingen in een quickscan of nader onderzoek wordt vastgelegd.

Flora- en fauna-activiteit

Bij het uitvoeren van activiteiten in de leefomgeving moet op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet beoordeeld worden of sprake is van:

1. een flora- en fauna-activiteit en
2. of voor de gevolgen van een flora- en fauna-activiteit een omgevingsvergunningplicht geldt.

Een flora- en fauna-activiteit is een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. In de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 van het Besluit algemene leefomgeving (Bal) zijn de handelingen genoemd waarvoor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit vereist is ten aanzien van de daarin genoemde beschermde dieren en planten in het wild. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 van het Bal), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 11.46 van het Bal.
- Andere soorten (artikel 11.54 van het Bal), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor een omgevingsvergunning vereist kan zijn (bijlage IX van de HR).
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt (artikel 11.56 van het Bal).

Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een omgevingsvergunning aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer ervoor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken, aan welk wettelijk belang wordt voldaan en dat de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar komt.

Voorafgaand aan het vaststellen van een plan moet in het geval van schadelijke handelingen zijn beoordeeld of er zicht is op het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. Als aantoonbaar zicht is op het verkrijgen van een omgevingsvergunning kan het plan worden vastgesteld.

Kader B1.4: Houtopstanden

Specifieke zorgplicht houtopstanden

In het Besluit algemene leefomgeving (Bal) is een specifieke zorgplicht opgenomen voor houtopstanden (art. 11.116 van het Bal). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht (zie kader B1.1). Iedereen die een activiteit uitvoert waarbij een beschermde houtopstand wordt geveld en grond wordt herbeplant, moet nadelige gevolgen voor de natuurbescherming, het bosareaal en landschappelijke waarden zoveel mogelijk voorkomen, en voor zover dat niet mogelijk is moeten gevolgen worden beperkt of ongedaan gemaakt (art. 11.116 van het Bal).

Houtopstanden

Afdeling 11.3 van het Besluit algemene leefomgeving (Bal) regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij het Bal beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen, én die zich bevindt buiten de bebouwingscontour houtkap. De bebouwingscontour houtkap (art. 11.111 lid 2 van het Bal) is (door de gemeente) vastgelegd in een omgevingsplan (art. 5.165b van het Bkl). In bepaalde gevallen is er - ondanks dat aan genoemde voorwaarden voldaan wordt - alsnog geen sprake van een beschermde houtopstand, bijvoorbeeld wanneer deze zich bevindt op een erf of in een tuin (art. 11.111 lid 2 van het Bal). Voor het vellen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meldplicht (art. 11.126 van het Bal) en herplantplicht (art. 11.129 van het Bal). Het voornemen tot velling moet tijdig gemeld worden bij bevoegd gezag; waarbij de termijn bepaald wordt door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep plaatsvindt (art. 11.113 van het Bal), soms is dat het Rijk (art. 11.114 onder a van het Bal). Binnen drie jaar moet dezelfde grond op bosbouwkundig verantwoorde wijze zijn herbeplant (art. 11.129 van het Bal). Provinciale staten kunnen in de omgevingsverordening regels opnemen over de melding en de herplant, zoals herplant op andere gronden dan waar de (deels) geveld opstand stond.

Kader B1.5: Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en uitgewerkt in provinciale omgevingsverordeningen. In het Bkl staat dat bij omgevingsverordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen, waarbij tevens de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden worden vastgesteld. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van omgevingsplannen en projectbesluiten. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of nabij het NNN, waarbij een omgevingsplan gewijzigd moet worden dan wel een projectbesluit wordt verleend, geldt een 'ja, mits'-afweging. Dit houdt kortweg in dat aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN alleen toegestaan is als deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in de omgevingsverordening en verankerd in de omgevingsplannen.

Bijlage 2

Verspreidingskaarten

1. Gewone dwergvleermuis
2. Ruige dwergvleermuis
3. Wezel
4. Steenmarter
5. Gierzwaluw

Project
Schaapsdrift e.o.

Onderwerp
Verspreidingskaart gewone dwergvleermuis

Legenda

- ★ gewone dwergvleermuis kraamkolonie
- ▲ gewone dwergvleermuis paarverblijfplaats
- ◆ gewone dwergvleermuis winterverblijfplaats
- gewone dwergvleermuis zomerverblijfplaats
- ▭ gebied te slopen gebouwen

Datum 28/10/2024	Schaal 1:1600	Opdrachtgever Gemeente Arnhem
Versie 1	Kaartondergrond Luchtfoto/PDOK	Getekend door K. De Doncker
Kaartnummer */*	Formaat A3, liggend	Projectnummer 23-424

Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE
T 038-4236464
I www.ecogroen.nl

Project
Schaapsdrift e.o.
Onderwerp
Verspreidingskaart ruige dwergvleermuis

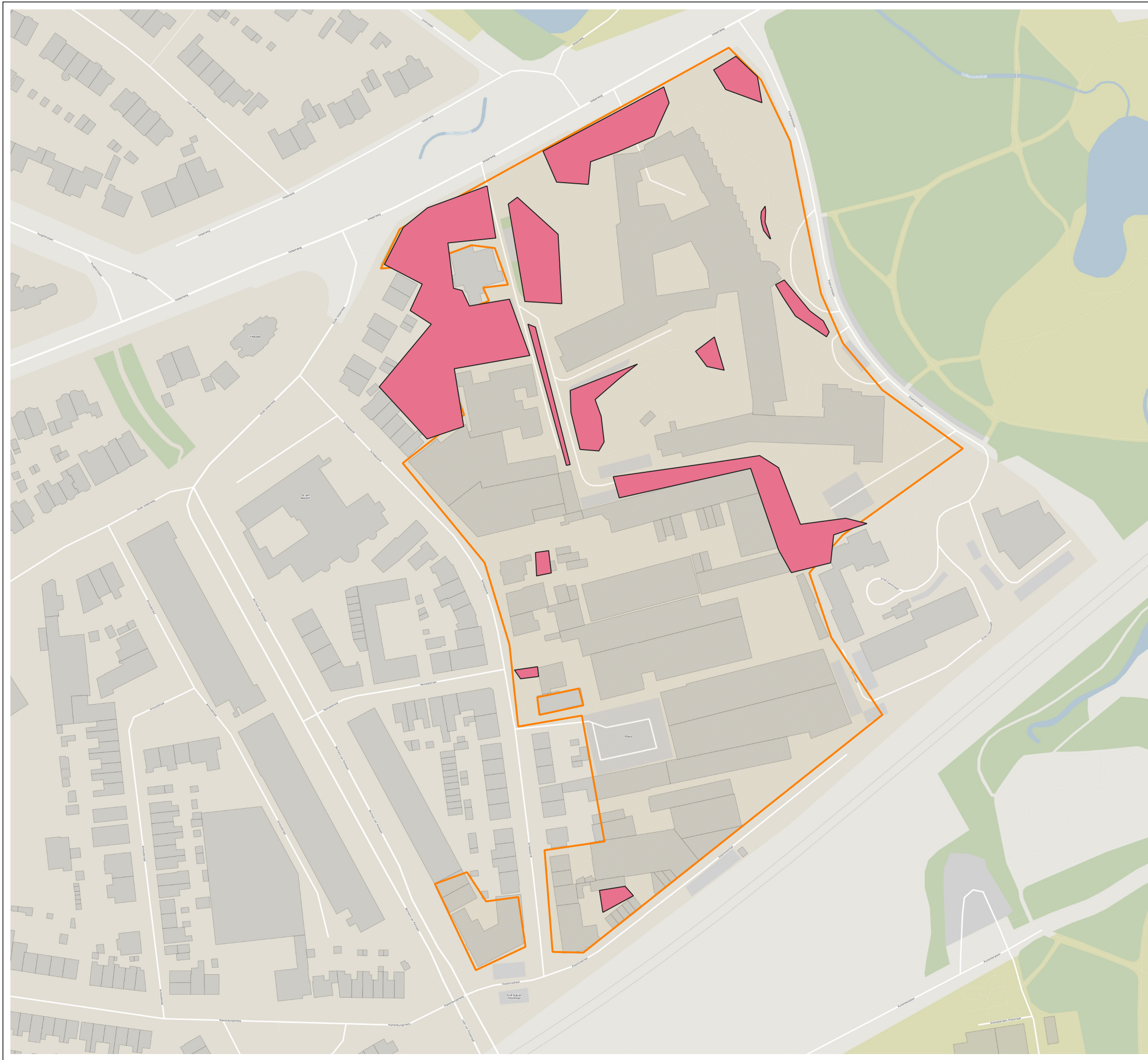
- Legenda**
- ruige dwergvleermuis - paarverblijfplaats
 - gebied te slopen gebouwen

Datum 28/10/2024	Schaal 1:1600	Opdrachtgever Gemeente Arnhem
Versie 1	Kaartondergrond Luchtfoto/PDOK	Getekend door K. De Doncker
Kaartnummer */*	Formaat A3, liggend	Projectnummer 23-424

Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE
T 038-4236464
I www.ecogroen.nl

Project
Schaapsdrift e.o.
Onderwerp
Geschikt leefgebied wezel

- geschikt leefgebied wezel
- gebied te slopen gebouwen

Datum
28/10/2024
Versie
1
Kaartnummer
/

Schaal
1:1600
Kaartondergrond
Luchtfoto/PDOK
Formaat
A3, liggend

Opdrachtgever
Gemeente Arnhem
Getekend door
K. De Doncker
Projectnummer
23-424

Zuiderzeelaan 53
8017 Jv ZWOLLE
T 038-4236464
I www.ecogroen.nl

Project
Schaapsdrift e.o.
Onderwerp
Verspreidingskaart steenmarker

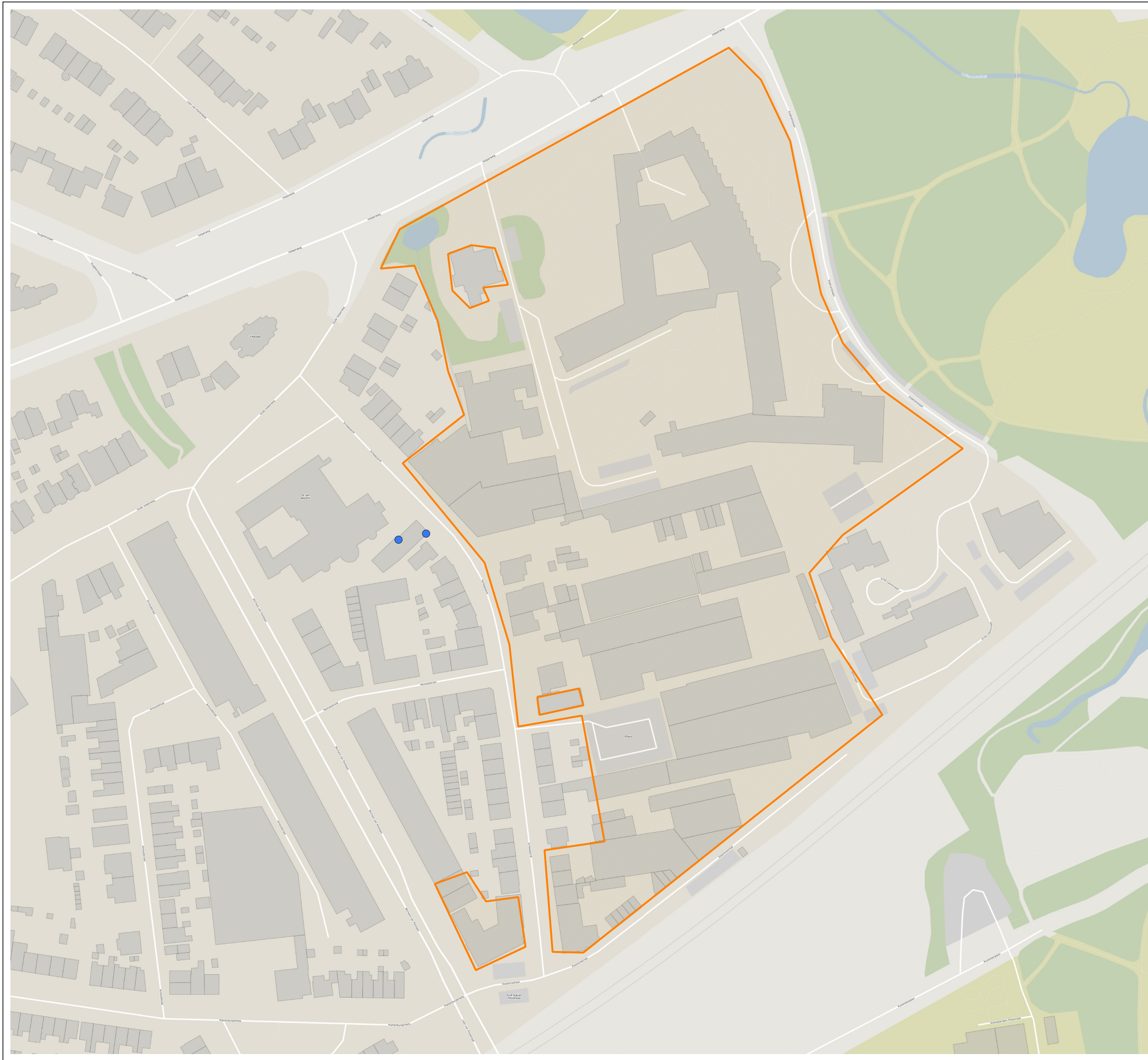
- Legenda**
- steenmarker passerend
 - ▭ gebied te slopen gebouwen

Datum 28/10/2024	Schaal 1:1600	Opdrachtgever Gemeente Arnhem
Versie 1	Kaartondergrond Luchtfoto/PDOK	Getekend door K. De Doncker
Kaartnummer */*	Formaat A3, liggend	Projectnummer 23-424

Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE
T 038-4236464
I www.ecogroen.nl

Project
Schaapsdrift e.o.
Onderwerp
Verspreidingskaart gierzwaluw

- Legenda
- gierzwaluw nest
 - ▭ gebied te slopen gebouwen

Datum 28/10/2024	Schaal 1:1600	Opdrachtgever Gemeente Arnhem
Versie 1	Kaartondergrond Luchtfoto/PDOK	Getekend door K. De Doncker
Kaartnummer */*	Formaat A3, liggend	Projectnummer 23-424

Zuiderzeelaan 53
8017 JV ZWOLLE
T 038-4236464
I www.ecogroen.nl

Bijlage 3

Logboek

Handeling	Datum	Locatie	Paraaf ecologisch toezicht- houder	Eventuele bijzonderheden/ opmerkingen